

PALLIATIVT UTVECKLINGSCENTRUM
LUNDS UNIVERSITET | REGION SKÅNE
THE INSTITUTE FOR PALLIATIVE CARE

Hemsida » | Skicka till en vän » | Avprenumerera »

"Smärtbehandling i livets sista tid"

Palliativt Utvecklingscentrum har intervjuat specialistläkare Marc de Witte som arbetar på Palliativ Vård och ASIH i Helsingborg och som är en av våra utbildare på kursen i Palliativ medicin. Marc undervisar i ämnet "Smärtbehandling i livets sista tid" och vi frågade honom hur man säkerställer att patienter med palliativa behov får optimal smärtbehandling och lindring. *"Smärta ska behandlas utifrån ett helhetsperspektiv. Ofta är det icke-fysiska aspekter som också påverkar smärtupplevelsen, t.ex. psykiska, sociala eller existentiella faktorer. Sedan ska smärtbehandlingen baseras på förståelse av smärtmekanismen. Har vi med en nociceptiv eller neurogen smärta att göra? Och vilken typ av nociceptiv smärta är det? Detta ska styra vårt preparatval. Dessutom krävs det regelbunden uppföljning och utvärdering. Hjälper 'vid behovs doserna'? Tydliga biverkningar av opioider (t.ex. trötthet) kan vara ett tecken på att smärtan inte är riktigt opioidkänslig. Det kan vara mycket 'trial and error'."*

"Det har infunnit sig ett lugn..."

"Det har infunnit sig ett lugn där alla ser att de använder samma karta och samma språk. Verktöget NVP - Nationell Vårdplan för Palliativ vård höjer den lägsta nivån på kvaliteten på palliation". Så säger verksamhetschef Lina Hjärpe Skoglund som arbetar på Skånes sjukhus nordväst, Ängelholms sjukhus. De palliativa ombuden och ledningen på sjukhuset har varit en drivande kraft bakom implementeringen av NVP på medicinavdelningen. Här infördes ett pilotprojekt redan 2015, och under 2018 började samtliga slutenvårdsavdelningar att använda NVP. *"Med NVP upplever vi en trygghet och en tydlighet i arbetet kring patienterna. Alla arbetar kvalitetsmässigt. Inför framtiden har vi ett önskemål om att NVP ska finnas digitalt i systemet SDV - Skånes Digitala Vårdsystem på ett smidigt sätt"*.

"Att förlora en förälder i cancer som tonåring; visar på samband med försämrad familjesammanhållning".

Att förlora en förälder är en av de mest tragiska upplevelser som kan uppstå i barns eller ungdomars liv. Vår doktorand Dröfn Birgisdóttir är författare till artikeln *Losing a parent to cancer as a teenager: Family cohesion in childhood, teenage, and young adulthood as perceived by bereaved and non-bereaved youths* som har publicerats i Psycho-

Oncology. Syftet med studien var att undersöka familjesammanhållning hos unga vuxna som har förlorat en förälder i cancer under tonåren. Resultaten visade att de som hade förlorat en förälder rapporterade sämre familjesammanhållning jämfört med kontrollgruppen. Intressanta skillnader mellan könen noterades. Läs hela artikeln här.

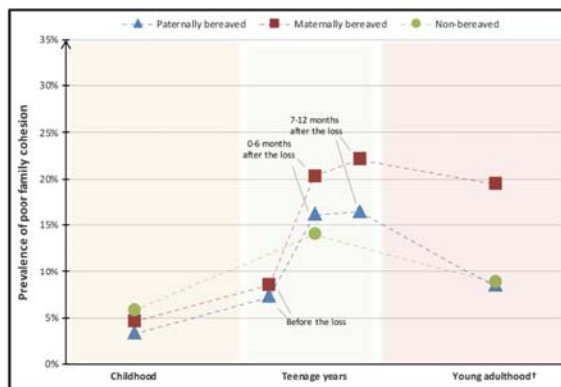

Figure 1. Prevalence of perceived poor (no/little) family cohesion among non-bereaved and cancer-bereaved youths at different time periods
* At the time of the survey (aged 18-26).

"Vi är medsjuka, men det är ingen som lyfter det"

-en kvalitativ studie om upplevelsen att vara närstående till en person med cancer. Mattias Tranberg (PC), Magdalena Andersson (RCC Syd), Mef Nilbert (RCC Syd) och Birgit Rasmussen (PC) är medförfattare till artikeln *Co-conflicted but invisible: A qualitative study of perceptions among informal caregivers in cancer care*. Studien är ett samarbete mellan RCC Syd och Palliativt Utvecklingscentrum. I denna studie genomförde vi fokusgruppsintervjuer med 28 deltagare som var eller hade varit närstående till en person med cancer. Vi kunde se tre återkommande teman: att åsidosätta sina egna behov, att anta rollen som projektledare och att förlora sin känsla av identitet. Sammantaget bildar

dessa teman ett sammanfattande tema: att vara med sjuk. Deltagarna avstod från att tillfredsställa sina egna behov för att ta ansvar för sin närstående med cancer. I processen förlorade de emellertid sig själva, blev med sjuka och drabbades ibland av somatiska eller psykiatriska sjukdomar. Följ länken så kan ni klicka er vidare till hela artikeln (open access).

Hur bemöter jag patient och närståendes oro och frågor?

Är det en fråga som du funderar på vid dina samtal med patienter som har en livshotande sjukdom och deras närstående. I så fall är du inte ensam! På kursen *De nödvändiga samtalen med sjuksköterskor, undersköterskor och paramedicinare* den 4-5 februari 2020 får du praktisk samtalsträning med skådespelare som simulerade patienter. Kursen består av två halvdagar efter varandra. Den första ägnas åt teori och diskussion utifrån ett antal nyckelsituationer. Den andra halvdagen får du praktisk samtalsträning. Kursintyg utfärdas. Läs mer och anmäl dig här.

Så här tyckte kursdeltagare...

...som gick kursen *De nödvändiga samtalen för sjuksköterskor, undersköterskor och paramedicinare* den 12-13 november 2019.

- "Bra med teori första dagen och samtal andra så vi hann bli uppvärmda - ett tryggt rum skapades - mycket bra skådespelare".

- "Uppskattade att man fick öva två gånger med

skådespelare".

- "Bra upplagt med stor grupp första dagen och mindre andra dagen. Lättsamt."

- "Trappan var suverän att lära sig om. Kommer att underlätta i framtiden".

"Vi lägger fokus på kroppens fysiska möjligheter..."

"I mötet med patienten är vårt fokus kroppens fysiska förmåga och att se möjligheterna. Vi utgår från situationen här och nu och det som ger patienten livskvalité". Så säger leg. fysioterapeut Sofia Jarlbring som arbetar inom Avancerad sjukvård i hemmet i Lund. Fysioterapeuter har många olika icke farmakologiska behandlingsmetoder som många patienter uppskattar att få ta del av. Sofia berättar att fysioterapeuterna är en viktig del i teamet runt patienten. "Det är viktigt att vara delaktig i teamet då olika professioner har olika fokus, vilket ger en bredare bild av patientens behov och situation. Samtidigt är det också viktigt att fysioterapeuter främjar samverkan inom professionen för kunskaps och erfarenhetsutbyte."

God Jul & Gott Nytt År!

Vi på Palliativt Utvecklingscentrum passar på att önska våra läsare en riktigt God Jul och ett Gott Nytt År!

Följ oss på Facebook!

Palliativt Utvecklingscentrum finns på Facebook. Vi kommer att sprida information om det som är aktuellt hos oss och i vår omvärld. Du kan ge återkoppling till oss på vår sida och delta i dialog med kollegor som följer oss.

För alla NVP användare finns en sluten grupp på Facebook. Du som är registrerad användare av NVP kan begära att bli medlem i gruppen.

Palliativt Utvecklingscentrum
Medicon Village, Hus 404B, 223 81 Lund

Tel. 070-1700908, E-post: palliativtutvecklingscentrum.kryh@skane.se